

at blive staaende i samme Kompagni. Tvertimod, skjøndt man ikke kan vide det, mener jeg dog, at en saadan Mand snarere vil stræbe efter at komme ud af den fatale Stilling, hvori han er ved at skulle tjene sammen med Straffede, end naar han tjener sammen med dem, som ikke ere straffede. — Da Tiden, som man siger, er saa langt fremrykket, og da dette Lovforslag i disse Timer allerede har været Gjenstand for en meget opmærksom Drøftelse, skal jeg, skjøndt jeg kunde have en hel Del andre Bemærkninger at gjøre, ikke udtale mig videre, men kun sige, at selv med de Mangler, der muligvis kunne klæbe ved dette Lovforslag, ønsker jeg dog, at det maa udkomme; thi jeg anser det for en velgjørende Foranstaltning, der vil være til saa stor Gavn for Hæren, at jeg vil ønske, at det maa udkomme, som det er, selv uden Forbedringer, fremfor at det slet ikke skulde blive til Lov.

Klein: Den ærede Minister var saa venlig at slutte med den Udtalelse, at, dersom man skulde følge de Anthyndinger, som jeg havde givet til en militær Straffelov, saa vilde man faae noget Uhrugeligt, og saa var det bedre at beholde det Gamle, som man havde, hvor daarligt det end kunde være. Denne Udtalelse kan synes lidt besynderlig, naar man vil sammenholde den med, hvad den ærede Minister yttrede i Begyndelsen af sit Foredrag, hvor han sagde, at det naturligvis ikke kunde falde ham ind at gaa nærmere ind paa det Foredrag, som jeg havde holdt, da det var af en særlig juridisk Natur. Jeg veed nu ikke, om den ærede Minister gaar ud fra, at en Straffelov er et Arbejde, som ikke er af juridisk Natur, og en Ting, hvorom Jurister ikke kunne tale med, med Fordring paa at blive hørte? Jeg skal imidlertid følge den ærede Ministers Exempel og heller ikke indlade mig videre paa, hvad han bemærkede overfor mig, og jeg skal gjøre dette i fuldere Maal, end han gjorde. Jeg vil kun gjøre een Bemærkning, og det er den, at for mig er det en uafviselig Fordring saavel til den militære Retsspleie og den militære Straffelovgivning,

som til den civile Retsspleie og den civile Straffelovgivning, at Retssædigheden skal ske fyldest, at man ikke skal straffe, naar Retssædigheden ikke tillader det; og det er fremdeles efter min Overbevisning en stor Bidsfarelse at tro, at man overhovedet fremkalder en bedre Tilstand, det være sig i Statssamfundet i Almindelighed eller i det militære Samfund i Særdeleshed, ved at skabe drakoniske Love, som af alle dem, der have Retssædelse, maa stemples som uretfærdige. Tvertimod, man oprettholder meget bedre Retstilstanden ved kun at bringe Love til Anvendelse, som billiges af Alle, fordi de af Alle erkjendes for at være retfærdige.

Krigs- og Marineministeren: Den ærede sidste Taler fandt, at der var en betydelig Uoverensstemmelse mellem min Slutningsudtalelse og det, hvormed jeg begyndte mit Svar til ham, idet jeg den Gang skulde have sagt, at jeg som Skle-Jurist ikke vilde indlade mig paa at undersøge alle de Bemærkninger, som det ærede Medlem fremsførte med Hensyn til den juridiske Affattelse af de enkelte Paragrafer. Jeg tror imidlertid, at min Slutningsudtalelse var i fuldkommen god Uoverensstemmelse med det, hvormed jeg begyndte, naar jeg fremhævede, at jeg ikke vilde indlade mig derpaa eller paa en særlig juridisk Undersøgelse af, hvorvidt de forskjellige Bestemmelser stode i fuldstændig indbyrdes Samklang, medens jeg paa den anden Side udtalte mig mod den Grundanskuelse, som forekom mig at gaa gjenimod den ærede Medlems Udtalelser, nemlig Tendentien til at bringe en saavidt mulig fuldstændig Uoverensstemmelse tilveie mellem Straffelovbestemmelserne i den almindelig borgerlige Straffelov og den militære Straffelov. Det ærede Medlem udtalte, at det var utilstedeligt ikke at lægge den samme Bægt paa Hensigt og Villie i den militære Straffelov, som der er lagt derpaa i den borgerlige Straffelov, og derfor mente jeg, at man, naar man havde denne Anskuelse og vilde søge at faae den militære Straffelov affattet i Uoverensstemmelse med den, vilde komme til en Straffelov, der ikke var tjenlig for Krigsmagten.